

[Statsministeren.]

ristisk for den periode, jeg taler om, fra 1957-1960, at fremgangen i investeringsvirksomheden har været endnu stærkere, nemlig i alt 30 pct. Det er især erhvervenes investeringer i maskiner, der er steget voldsomt, og dette betyder jo, at vi har udvidet og moderniseret vore produktionsanlæg, hvilket indebærer mulighed for øget produktivitet og styrket konkurrenceevne.

Det hører vel imidlertid med til en beskrivelse af helheden at fremdrage yderligere to væsentlige træk.

For det første tænker jeg på det forhold, at udviklingen i betalingsforholdet over for udlandet gradvis er blevet mindre gunstig. Den store fremgang i valutastillingen i 1958 blev fulgt af en mere beskedent fremgang i 1959 og afløst af tilbagegang i 1960, og det var tydeligt allerede ved begyndelsen af indeværende år, at 1961 vel snarere ville blive et år med fortsat vigende valutastilling end et år med fornyet forbedring.

Det andet træk i udviklingen er, at ikke alle befolkningsgrupper i samme grad har fået andel i velstandsstigningen. Det er især denne skævhed i indkomstudviklingen, der har dannet baggrund for de sidste måneders betydelige forhøjelser af pengeindkomsterne hos store befolkningsgrupper.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed gå i detaljer med hensyn til de forhøjelser af pengeindkomsterne, der er sket; men jeg synes, der kan være grund til ganske kort at opridse baggrunden for dem:

For det første er der mange tegn på, at det stærke opsving for byerhvervene har bragt store grupper af selvstændige erhvervsdrivende kraftige indtægtsstigninger — naturligvis mere i nogle brancher end i andre.

For det andet har det været tydeligt, at der gradvis i løbet af overenskomstperioden er sket lønstigninger for flere fag, bl. a. byggefagene. Store grupper af lønmodtagere, navnlig inden for de ufaglærtes rækker, har dog ikke fået nogen andel eller i hvert fald kun en ubetydelig andel af denne løn-

glidning. Det gælder tillige funktionærer samt tjenestemændene, som var bundet af en overenskomst med staten for 3½ år.

For det tredje kan det konstateres, at landbruget som helhed er sakket bagud; til trods for stadig produktivitetsfremgang og stor arbejdsindsats er landbrugets indtjening kun steget svagt, og den i 1958 gennemførte kornordning og den i vinter iværksatte prisordning for mejeriprodukter har ikke kunnet opveje dette.

Endelig må erindres om, at alle de, der er henvist til at leve af privatpension eller opsparede midler, ikke har fået nogen andel i den økonomiske fremgang, men snarere har fået deres stilling forringet gennem stedfundne mindre prisstigninger.

De lønstigninger, der nu er gennemført, og de ordninger, der er vedtaget om bistand til landbruget og forhøjede ydelser til folke- og invalidepensionisterne, må alle bedømmes, synes jeg, i lyset af denne udvikling. De må opfattes som resultat af stærke ønsker om at modvirke den skæve tendens i indkomstudviklingen, at skaffe kompensation til dem, der følte, at de ikke havde fået deres fulde andel i velstandsstigningen. Ingen af de enkelte grupper synes sikkert, at de har fået for meget, men måske nok, at andre kunne have vist større tilbageholdenhed. Denne opfattelse synes særlig fremherskende inden for erhvervsgrupper, der på forhånd og ret automatisk har fået del i produktionsfremgangen. Jeg ved således, at store grupper af tjenestemænd føler, at de blev forfordelt — men jeg er ikke så sikker på, at de vil kunne finde tilslutning til denne opfattelse i alle kredse. Derimod tror jeg nok, der er vidtgående enighed om, at selvpensionisterne og sparerne har været placeret på en meget utaknemlig måde i det store opgør, og det vil nok være nødvendigt at have dette i erindring.

Før jeg går nærmere ind på de samlede økonomiske virkninger af indtægtsforhøjelserne, har jeg en enkelt kommentar til det, man har kaldt sammenbruddet af forhand-